

Владика Мстислав відвідує Південну Америку

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Як повідомляє Митрополіт-Канцелярія УПЦеркви в ЗСА, її глава Блаженніший Митрополит Мстислав, який також очолює УАП Церкву, відлітає у четвер, 9-го березня ц.р., на відвідини парафії в Аргентині, Парагваї і Бразилії, що триватимуть три тижні.

Владика Мстислав

Українські студенти започаткували „Акцію — України”

Нью Йорк. — В дні 17-18-го лютого ц.р. у Дубойс, Па., відбувся річний пленум Товариства Української Студентської Молоді (ТУСМ), на якому було вирішено план праці про „Акцію — України”, програма ТУСМ в обороні національного права та незалежності України. Члени ТУСМ із ЗСА і Канади під час трьох днів наради обговорювали різні справи та вислухали практичні виступи.

Відспівано його твори при аккомпанюванні на гітарі Михайла Гнатюшина. Неділя була присвячена практичним справам. Митрополит Мстислав, директор бюро Української Інформаційної Служби у Вашингтоні, зробив виступ як практично підготувався до зустрічі з політичними діячами Америки. Виступ про організування демонстрації та акції вигосилася заступник голови КУ ТУСМ Дарка Наконечна. Петро Матіяшук, пресовий референт КУ ТУСМ, дав лекцію як навізувати контакт з американською пресою.

Вступне слово вигосил Юрій Шуст з Торонто, як рівнож прочитав уривки з листів українських католицьких вірників з України. Петро Шмігель, крайовий ідеологічний референт ТУСМ, пропонував завдання „Акцію — України”, а саме „зв'язати себе безпосередньо з революційною Україною. Крок за кроком боротись рама в рама з нішими братами та сестрами на Рідних Землях, за українську самостійну соборну державу”.

В другій половині січня ТУСМ вислав копію ІУ Універсалу УНР до всіх членів американського Конгресу. Вислано до Конгресу ТУСМ започаткував свою „Акцію — України” в обороні незалежності України. Разом з висланою ІУ Універсалу ТУСМ вислав супровідний лист де було вказано, що „сьогодні багато підпільних організацій та активістів в Україні, окупованій російською Росією, провадять боротьбу за самостійну соборну українську державу. Активісти не змінили свого становища. Вони вірять в неминучість незалежної України. Вони категорично відкидають різні плани реформ, федерації чи автономії”.

Голова КУ ТУСМ Юрій Прятка та крайовий референт зовнішніх зв'язків Микола Грицькович провадили дискусію в якій спосіб виконати „Акцію — України”. У вечірніх годинах програма була присвячена десятиліттю вбивства молодого композитора Володимира Івасюка органами КГБ.

Даними, місцеві власті мають намір обмежити доступ на сцену представників неформальних груп, які закликають до більшої незалежності Латвії від Москви.

Фінанси потребують аналізу — як і люди

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмич). — Приємно є вітати в нашій редакції найновішого співробітника Українського Народного Союзу Стефана Качарая, який хоча не цілоденно, але однак постійно зв'язує свій професійний опиту переліг аналізу господарки УНС.

С. Качарай у редакції „Свободи”.

С. Качарай, по званні затверджений бухгалтер-ревізор (Certified Public Accountant) був продовж 12-ох років у великій фірмі Д. Бердон в Нью Йорку і виконував там різні важливі праці. Від минулого року він „усамостійнився”, шукаючи за цікавішою працею, яка б дала йому можливість безпосередньої зустрічі з людьми та представниками різних підприємств, а особливо українських.

Колі він у розмові з нами розповідає про це можливість, насувається порівняння його праці до цієї, що її виконує не один лікар. І тут і там треба бути психологом, пізнавати владу, „пацієнта” і тут і там головне завдання — допомогти. Тільки, що у випадку С. Качарая допомога іде у напрямі фінансовому, в іншому — у напрямі фізичному. Але завжди однаково треба аналізувати людей та їхні проблеми.

Це С. Качарай завважує особливо тепер, коли має до діла з українською клієнтською при виготовленні податкових зізнань. Питаймо С. Качарая про його завдання в УНС і він

ІНТЕЛЕКТУАЛІСТИ ВІДКРИТО ДОМАГАЮТЬСЯ ПРАВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Львів. — Відомий кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Бил Келлер помістив у числі з 9-го березня ц.р. довгий репортаж про ситуацію в Україні, недавнє перебування там генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СРСР Михайла Горбачова і відкрити телевізійну дискусію українських інтелектуалів з представниками Комуністичної партії в Україні.

Б. Келлер каже, що населення України, другий по величині республіки СРСР, яка нараховує понад 50 мільйонів населення і величезно може рівнятися до Франції і Італії, недавно мало нагоду слідувати за телевізійною дискусією між українськими інтелектуалами і речниками Української Гельсінської Спільноти та представниками сьогодишнього комуністичного естаблішменту, що залишилися в Україні ще з часів брежнєвського застою, включно із самим першим секретарем Комуністичної партії України Володимиром Щербіцьким, який був відданий політиці Леоніда Брежнєва, викликаючи спротив не тільки інтелектуальної верстви, але й пересічних громадян, які не позбавлені ще національної свідомості.

Справа почалася від спроби Спільноти Письменників України створити в УССР національний, незалежний політичний рух, на візріє дискусію українських інтелектуалів з представниками Комуністичної партії в Україні.

Глядачі, очевидно, цікавилися хто переможе у телевізійній дебаті, бо від цього у великій мірі залежатиме подальший розвиток подій між патріотами в Україні і комуністичними поплечниками. Б. Келлер про традиції називає усіх патріотів „націоналістами”, хоч, як, це він сам признає, вони воліють, щоб їх називали патріотами і прихильниками перебування в першій комуністичній системі.

І. КАЛИНЕЦЬ ТА М. ГОРИНЬ ЗАГРОЖУЄ СУД

Львів. — Російська Православна Церква у Львові подала до суду скаргу на члена ініціативної групи Мазієвського Товариства „Милосердя” Ірину Калинець, а також на Михайла Гориня, обвинувачуючи їх у підбурюванні вірних до релігійних конфліктів.

Суд призначено на 9-те і 10-те березня і вже допитуно багато свідків обвинувачення, серед яких були: Митрополит Никодим, священники собору св. Юра протоієрей Павло Кочкодан, староста собору Олександр Войтович, член церковного комітету Юра Шаровський, дякон Форостина, робітник епархіального управління Ігор Коломійчук, Микола Захарішин, Олег Легкий, черговий епархіального управління Ігор Ляхович, пенсіонер Йосиф Масик, сусід церкви св. Юра з площі Б. Хмельницького ч. 5 — Павліна Парфимова, Іван Тетлар, Володимир Сьомка, Муза Богданова, Ірина Камінська, Регіна Ленгінська, Ядвіга Чекунова і три капітани міліції, що працюють дільничними інспекторами.

Оскільки слідство цікавилось лише свідками обвинувачення і кожного разу не вислухало іншу сторону, то Ірина Калинець і Михайло Горинь самі звернулися до людей, які були присутні на Молебні 22-го січня, щоб вони засвідчили „перед судом як і що відбулося тоді насправді”.

Своє звернення І. Калинець і М. Горинь закінчують такими словами: „Моїм душам за них, що втратили людину, молимося аби прозріли їхні очі, аби нарешті збагнули, що кривавий сталінський уряд не повернеться назад, якщо за таке повернення благатимуть священнослужителі Російської Православної Церкви”.

Свою довгу інформацію про ситуацію в Україні Келлер ілюстрував трьома фотознімками — І. Драча, Б. Гориня і Л. Танюка.

І. Калинець і Б. Горинь закликали своїх свідків давати свідчення перед розп'яттям і поклавши руку на Євангеліє, як свідки християнської совісті і церковної зичай. Розп'яття і Євангеліє кожен свідок мав принести з собою.

Як уже повідомлялося раніше, група львівських „жнок, об'єднаних у Мазієвському Товаристві „Милосердя”, хотіла зустрітись з Митрополитом львівським

І. Калинець і Б. Горинь закінчують свої свідчення такими словами: „Моїм душам за них, що втратили людину, молимося аби прозріли їхні очі, аби нарешті збагнули, що кривавий сталінський уряд не повернеться назад, якщо за таке повернення благатимуть священнослужителі Російської Православної Церкви”.

Іран зірвав дипломатичні зв'язки з Англією

Лондон. — У вівторок, 7-го березня, Іран офіційно зірвав дипломатичні зв'язки з Англією, тижень після вимоги Террану шоб уряд Англії нап'ятував письменника Сальмана Рушді та його повість „Диявольські вірші”.

Виявляється, що, не звачуючи на спробу міністра закордонних справ Джорджі Гова відмовити уряд Англії від книжки С. Рушді, яку він до речі назвав „образливною” не тільки для мусульман, але й для Англії, порівнюючи її з нацистською Німеччиною, Іран своєї настанови не змінив.

Проголошуючи своє рішення Іран характеризував Англію, як ворога ісламу, а міністер закордонних справ Мір Гуссейн Мусаві заявив, що Іран в обороні ісламу й зірвання дипломатичних зв'язків з Англією це підтверджує.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

Іранське радіомовлення та преса широко розголосили цю подію, не проминувши при цьому нагоди накітнутись з різного роду обвинуваченнями в сторону Англії. Одною з найбільш популярних цитат розповсюджених засобами масової інформації це слово цього ж міністра закордонних справ: „борючись Сальмана Рушді до його блокріської книжки, Британія ще раз показала своє вороже наставлення до ісламу”.

У СВІТІ

НЕЗАБАРОМ НА ДОРОГАХ Франції з'явиться ще один транспортний засіб — нова марка автобуса „мегабус” автомобільного концерну Рено. Цей автобус складається з трьох вагонів, які з'єднані між собою традиційною „гармонією”. Його довжина 25 метрів, вліччі більше звичайного автобуса. В вагонах „мегабуса” можуть зручно розміститися приблизно 200 пасажирів.

СТАРИННЕ РОСІЙСЬКЕ МІСТО Рибинськ, розташоване 150 миль на північ від Москви, знову стало називатися по-старому після того, як протягом п'яти років носило ім'я Андропова, голови КГБ, а потім совєтського генерального секретаря. Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що рішення повернути Рибинську його історичну назву прийнято на багаторічній сесії міської думи смерті Леоніда Брежнєва у листопаді 1982 року Юрій Андропов очолював партійне керівництво, тобто був, за совєтською традицією, головою держави. Після його смерті у 1984 році Рибинськ став Андроповим, бо голова КГБ і КПСС колись вчився в технікумі цього міста. Повернення Рибинську колишнього імені, на думку спеціалістів, не зв'язано з тим, що Горбачов (ставленник Андропова) почав більш критично ставитися до свого колишнього наставника.

У ПОНЕДІЛОК, 6-ГО БЕРЕЗНЯ, у Воркуті припинили страйк понад 100 шахтарів-вугільників, які відмовилися у четвер, 2-го березня, виходити з шахти на поверхню. Московський журналіст-дисидент Сергій Грігорянц повідомив, що 115 робітників вугільних шахт Воркути вимагали зменшення кількості працівників управлінського апарату свого підприємства, а також звільнити директора і головного економіста. Шахтарі настоювали також на зменшенні необґрунтовано піднятих норм праці. У неділю, перебуваючи під землею, шахтарі оголосили голодівку. Група їх товаришів, яка називає себе „Солідарність”, виступила від їх імені в переговорах з керівництвом підприємства. У суботу, напередодні початку голодівки, у Воркуту терміново прилетів міністер вугільної промисловості СРСР Михайло Шадов. Він почав переговори зі страйкарями і обіцяв частково задовольнити їхні вимоги. Зокрема, щоб відшкодувати шахтарям втрати від неправильно організованої оплати праці, міністер виділив шахтарям 158,000 карбованців.

НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ Ради Узбекистану, терміново скликана в Ташкенті у понеділок, 6-го березня, звільнила Пулата Хабібулєва від обов'язків голови Президії Верховної Ради Узбецької ССР. У повідомленні ТАСС говориться, що звільнення П. Хабібулєва зв'язане з такими компрометуючими його чинками як родинність. На попередній праці в Академії Наук Узбекистану Хабібулєв, як вияснилося, влаштувався на керівні посади членів своєї родини, а також „незаконними засобами” сприяв кар'єрі тих, які „заплатили себе” — колишніх партійних і державних діячів Узбекистану. Зокрема, з Хабібулєвим були зв'язані Шараф Рашидов, Інамжон Усманходжаєв та інші. Кореспондент нагадує, що Ш. Рашидов, який протягом 22 років очолював Комуністичну партію Узбекистану, після його смерті у жовтні 1983 року різко критикувала совєтська преса за систематичний обман держави, представлення фальшивих звітів і атмосфери загального і необмеженого „кумовства” та хабарництва в усіх партійних та державних установах республіки. На сесії узбецького парламенту новим головою президії Верховної Ради був обраний 61-річний Мірзаолім Ібрагімов, педагог за освітою.

МИСТЦІ З УКРАЇНИ

Нью Йорк. — Пластові Плем'я „Перші Стежі” влаштує виставку графіки мистців зі Львова, Андрія Гумєнюка, Петра Гумєнюка, Людмили Лободи та Володимира Лободи. Відкриття виставки відбудеться у неділю, 12-го березня ц.р., о год. 1-й по полудні в Галерії Об'єднання Мистців України в Америці, 136 Друга авеню. Цю першу виставку мистців з України відкриє Стефанія Гнатенко. Праці мистців можна оглядати в будні від год. 6-8-ої вечора та в суботу, 18-го березня, і в неділю, 19-го березня, від год. 1-ої по полудні до 8-ої вечора.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda (201) 434-0237 UNIA (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make
check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Російська демократія і державність України

Усі наші наддніпрянські землі, „дисиденти“, які опинилися в Америці чи Канаді, запевняли і далі запевняють, що на засланні, у кацетах, званих „таборами примусової праці“, всі в'язні були солідарні в тавруванні режиму, — не було, мовляв, між в'язнями поділу на окремі національності і віровизнання. Вони, недавні політв'язні, твердили і твердять, що стрічали чимало таких в'язнів корінних росіян, які признавали право українцям на державне існування. Немає сумніву, що ці українські копішні політв'язні говорять правду. Але: чи можна таких росіян у ГУЛагах, прихильно наставлених до українського державницького руху, вважати, як репрезентантів загалу, чи більшості російського суспільства, чи може це тільки „білі круки“, які стали такими білими круками в умовах советського кацету?!

Насувається на думку паралель з поляками з часу між двома світовими війнами. Навіть символ польського шовінізму, ненависті супроти українців, був професор львівського університету Станіслав Грабовський. Як міністер освіти, він став граблером українського шкільництва всіх ступнів. Голосно говорив, що не слід полякам журитися українською опозицією, бо за 25 років українців у Польщі взагалі не стане. Після приходу большевиків Станіслав Грабовський опинився в одній келії похмурої московської в'язниці Бутирки — разом з генеральним секретарем УНДО, послом до варшавського союму, Володимиром Целевичем. Живий свідок, який чудом врятувався, переказав, що в розмові Грабовського з Целевичем, Грабовський казав та визнавав, що помилявся в оцінці всієї проблематики України та тугости і прав українського народу. Чи Станіслав Грабовський говорив би так само на волі, як говорив у келії Бутирки? Чи ці росіяни, які в ГУЛагах солідаризувалися з українськими спів'язнями, говорили би прихильно про державність України, будучи на волі?!

У „Свободі“ з 11-го лютого ч. р. на першій сторінці подано з великим переносом на сторінку 3-тню, „Заклик до російської інтелігенції“, вистосований у висліді наради представників національно-демократичних рухів, яка відбулася у столиці Литви — Вільнісі, — наради, що закінчилася 29-го січня ч. р. довгенькою декларацією з домаганням повернення державності повнозв'язним країнам, тепер членам СРСР, — і що звернулася з тим, „Закликом“ до російської інтелігенції. Мовляв, ця російська інтелігенція не висловила щодо свободолюбних національно-демократичних рухів у СРСР, зокрема до їхніх вимог, щоб зреалізувати точку Ленінської конституції, яка признає окремим советським республікам право до відокремлення. Ця заява-заклик, що її підписали авторитетні представники також України, прибалтійських держав, Вірменії, Грузії і кримських татар, з'ясовує російським інтелігентам, що одідишена від царату русифікаторська політика комуністичного режиму, заперечує принципам демократії і природним правам людини і народу та шкодить самим росіянам.

Українці мають дуже поганий досвід з російською інтелігенцією, яка признається до демократії тільки в теорії. Вона признає усім народам право державного самовизначення, але у практиці насправді солідаризується з політикою русифікації чи навіть геноциду. Взагалі ж російська демократія виявила свою жалюгідну слабкість. 18-го березня 1917 року розпочалися у ленинграді страйки, які довели до зречення з престолу царя Миколи II 16-го березня. Розвиток подій в Україні спонукав членів петроградського Тимчасового Уряду прихилити до Києва у дні 11-го — 12-го липня 1917 року. Це були Церетелі, Терещенко і Керенський. У висліді переговорів Тимчасовий уряд визнав, що п'ять колишніх губерній з більшістю українського населення підлягатимуть Генеральному Секретаріатові Центральної Ради — все це у злуці з Росією. Але той сам Керенський, який став на символ російської демократії, прославляв уже на еміграції большевиків за „Збереження єдності Росії“. У польському науковому світі настала вже ціла поважна група істориків-ревизионістів, які пропалують гасло, що без самостійної України не буде самостійної Польщі. З російської сторони немає ніякого заперечення цієї царської історичної школи, яка вкрала Україні весь княжий період, та яка співпрацювала з українським науковим світом. Правда, у всесвітній історії діються такі чуда, що вчорашня утопія стає завтра дійсністю. Але дуже сумнівно, щоб таке чудо сталося з російською демократією, яка дивиться на Україну, як терен експлуатації і задоволення, що від Білого по Чорне море насильно накинено Україні „Общепонятний азык“.

Життєвою девізою Шевченка була праця:

Страшно власти у кайдани,

Умирати в неволі,
А ще гірше — спати, спати
І спати на волі...

Поштовхами, які не давали поетові відірватися від праці, були глибокі, тривожні роздумування над долею батьківщини:

Помолючись, і я заснув,
Так думи пролягли,
Рвуться душі запалити,
Серце розірвати...

Шевченко засвідчив свій патріотизм не лише словами, писанням віршів і малюванням картин. Він був арештований царською жандармерією, не заламався під час поліційного слідства й витерпів десять років заслання з зaborоною писати й малювати, що було для нього найбільшим ударом. Він не журився своєю особистою долею, але тривожився про своїх „дітей“, тобто про свої поезії, свої думи. Цю турботу висловив він у поезії „Думи мої“:

Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами...

В Україну їдуть діти,
В нашу Україну,

А я тут заснув...

Заслання не припинило Шевченкову праці для народу. Не зважаючи на суворий поліційний нагляд, він потаємно продовжував свою життєву місію, своє післання і крокував

Поет боліє тим, що „доброту Україна до самого краю гірше ляха свої діти її розпинають“. Він картає тих, що чваняться своєю службою окупантові, становивши чи орденами:

Чого ж ви чванитесь, — ви!
Сини сердешної України!
Що добре ходите в ярмі,
Ще краще, як батьки
ходили?!

Шевченко бачить багато наших проблем у нашому незнанні минулого, — у незнанні нашої історії:

Подивіться лише добре,
Прочитайте знову
Тую славу. Та читайте
Од слова до слова;
Ніжні ті коми —
Все розберіть... Та й
спитайте
Тоді себе: що ми?
Не минайте ані титли,
Чий сини? Яких батьків?
Ким? За що закуті?!

Щаво, що тільки три дні після написання „Послання“, 14-го грудня 1845 року, Шевченко написав „Холодний Яр“, 17-го грудня. Читаючи обі поеми витворюється враження, що поет писав „Холодний Яр“, як відповідь на критику тих критиків, що в тайдамаках бачили тільки „разбійників“ і „злодєв“. Шевченкова відповідь є ясною і недвозначною:

Дурний шийо підставляє
І не знає за що!
Та це й Гонтю неважає,
Ледаче ледащо!

Шевченко ж знав, що:

Любов Колєнська

ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО — ВІСНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

II.

Але й до часу цієї злочасної постанови садистське насильство советське володіння, знищило таких співців слова, як Миколу Філянського і Грицька Чупринку, а в час 1930 років закінчилася лебедина пісня Миколи Вороного і неоклясиків — „п'ятірного гона нещасливих співців“ — Миколи Зерова, Павла Филиповича, Михайла Драй-Хмара, які (окрім Максима Рильського, якого морально зламали, та Освальда Бурґарда — Юрія Клена, що виїхав на еміграцію (загинув на Соловках). Згинув тоді там безслідно драматург Микола Куліш, знищено і таких поетів-футуристів, як Дмитро Загуд, Олександра Спісаренко, Євген Плужник та багато, багато інших. Поклали край і таким творцям пера, поетам, як Олександр Влизько, Марко Вороний-Антіох, Ладя Могилянська, Андрій Казка.

Треба згадати, що 1940 роках згинув Шевченкові послідовники з руху не менш жорстокого ворога — брутального гестапо, загинули Іван Ірляський, Олена Теліга та Олег Ольжич, який у своєму вірші твердо заявив: „Захоп — і будеш. В людині затаїм, лежить невіддана сила. Зрослася небезпека з відважним життям, як з тілом смертельника крила“. А йому у відгомін, кликала Олена Теліга: „Ти в тій не вди. Тривай у пекучій грі. В сліпуче сяйво не лякайся дивитися. — лише поспіши гряде жданний грім. І з хмар сковне — багатом блискавиця“.

Затихало, заховалось українське творче слово під советською займанщиною, хіба, що лиш шляхом самвидаву пробивалося воно на волю. Пробивалося із „обруба-

Володимир Барагура

„НЕМА НА СВІТІ УКРАЇНИ, НЕМАЄ ДРУГОГО ДНІПРА...“

II.

даль шляхом, який провадив до визволення України. І цей шлях показав нам, та своїм заповітом зобов'язав нас іти ним нестримно аж до перемоги.

Поет хотів загнати, в чому лежить причина упадку України, „колишес преславної землі“, яка тепер „повита в несласну і стократ полита кров'ю“. Шевченко ставив собі запит, чому Україна „лягла спочить“, тобто, чому втратила незалежність. Роздумуючи над причинами занепаду, поет першу причину вбачав у помилках наших попередніх поколінь:

Я ридую, як згадаю
Діла незабутні
Дідів наших — тяжкі діла.
Якби їх забути,
Я віддав би веселою
Віку половину...

Поет за всяку ціну прагнув визволення України і в ім'я цього бажання жертвував собою, своєю долею, своїм здоров'ям, своїм фізичним життям, а навіть найціннішим, даним Богом, скарбом людини — власною душею.

За ці „тяжкі діла“, тобто тяжкі провини наших попередників супроти батьківщини, Бог відвернув від нас своє лице і покарав нас неволею. Коренем лиха Шевченко вважав Переяславський договір гетьмана Бог-

Іван Головінський

„ПОСЛАНІЄ“ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І НАША ДІЙСНІСТЬ

За святую правду — волю
Розбійник не стане,
Не розкує закований
В свої кайдани
Народ темний...

Основною думкою „Послання“ є заклик до об'єднання всіх українців і любови поміж ними. На це вже вказує цитата після наголовку поеми з Соборного послання Іоана „А це що речесть, як любили Бога, а брата свого ненавидить, лож єсть...“ Для Шевченка — це не була пуста фразеологія. Він вірив і був переконаний, що тільки об'єднаннями силами і єдністю, і народом можна збудувати свою державу, де буде: В своїй хаті, — своя правда, і сила, і воля.

Щоб це осягнути, він радив об'єднати найменшого брата, щоб мати (Україна) усміхнулася, заплакана мати.

Для усіх українців сьогодні, тих що живуть в Україні й у діаспорі, — основні ідеї Шевченкового „Послання“ залишаються надзвичайно актуальними. Нашою найбільшою пекучою проблемою, не зважаючи на це, що про це усі говорять, пишуть, проповідують і декларують, є брак взаємної толеранції, визнання і згоди, без котрої неможлива будь-яка позитивна всенародна дія. Большевицька Москва, правильно вбачаючи загрозу для се-

II.

дана Хмельницького з Москвою і пізніші внутрішні чвари й звади та співпрацю наших провідних людей з москалями й поляками, що й довело до програного гетьманом Іваном Мазепою битви під Полтавою, до зруйнування Січі й до повної гетьманської держави. Ці невдачі довели до трагічних наслідків, до жахливої катастрофи:

Погинеш, згинеш,
Україно,
Не стане знаку на землі!...

Сама розпинеся. Во злоби
Сини твої тебе уб'ють!...

Це були сини, яких Шевченко називав „варшавським сміттям“, „грозю Москви“, які допомагали ворогам поярмлювати власну батьківщину.

Ще Шевченкове пророкування сповнилося, й ми сьогодні бачимо наслідки цієї катастрофи: Україна, як державна, зникла з мапи світу. Нас ідентифікують із москалями. Над нашою землею замість колишнього „чорного“ двоголового царського орла, який „сторожем літав“, тепер завис кошмарний серп і молот. До такого національного катастрофізму причинилися теж наші незрячі землі під час Визвольної війни 1917-22 років, коли допомагали московським большевикам

II.

повстанні. В дійсності зловивши Гонтю, московські генерали і наказали його тортувати, а відтак віддали полякам на четвертування й мученицьку смерть.

Шевченко у свій час болів над тими чиновниками — землемірами, „чорним латиним“, що „в царській лизали“. Спитаймо себе самі, чи у нашій владі багато змінилося сьогодні? Читаючи українську пресу, можна завважити позитивне явище, як українські письменники, поети, взагалі творча інтелігенція стають в обороні української мови. А це становить тих, що мають дійсну владу в руках, — чиновників сучасних, бюрократів „номенклатури“. Як виглядає у нас, в дійсності, питання взаємної толеранції, співпраці і згоди? Краще може б і не згадувати. Ми щойно відсвяткували в минулому році Тисячоліття Хрищення України, котре відбулося величаво минулого року в Зарваниці. Наглядна провокація, шита грубими нитками, з виразним наміром сіяти історичну міжконфесійну ворожнечу. Там дослівно написано: „Зрада і насильство — ремесло уніятства з моменту його зародження. В той час, коли сотні, тисячі православних віруючих громадян нашої країни захищали советську землю від німецько-фашистських загарбників, уніятське духовенство співробітничало з окупантами, бандитами ОУН“. Газета не пише, що Москва й у минулому подібно пролинала крокодилий слюзи за православних козацьких, що брали участь в гайдамацькому

„Ох, якби те сталося, щоб ви не вертали!
Щоб там і здохли, де ви поросли!“

Спитаймо самі себе, чи кращою була б його реакція сьогодні, якщо б він мав нагоду пригланутися до нашої дійсності?

ними крильми“, як про це тоді написав Микола Горбаль: „Невже ви, повторю, думаєте, що з обрування крильми зникає потреба летіти?“

Але враз знову обізвалось оте спасенне Шевченкове слово, обізвалось із усією його силою. Перейняли його далші вірні послідовники — Шестидесятники і культуро творці сімдесятих років. І їх не злічити... У той час за Шевченка заплатила життям Алла Горська, яка задіялена у свого Кобзаря, з вірою у його післання створила вітраж для Київського університету із трісним Шевченком і його вогненними словами: „Возвеличу малих отих рабів ниніш! Я на сторожі кожді їх поставлю слово...“ Оце вічноживуче Шевченкове слово особливо обізвалось у творях Василя Симоненка, який, у хорощий Шевченків слід ступаючи, взурався на Тарасовому „Кавказі“ і створив вірш „Курдському братові“, взявши до нього мотто такі з Шевченка: „Волоають гори, кров'ю політи, Підбиті зорі падають униз, В пахлі долини, зранені і зріті, Вдирається голодний шовінізм. О, курде, бережи свої народі, Але життя убивши не щаді! На багаторічній свавллі розбю Кривавим смерчем, бурєю впаді!“ Про це пише Іван Кошелівець. У його аналітичній статті п. з. „У хорощий Шевченків слід ступаючи...“, ступивши в його (Шевченків) слід, Симоненко нам усім нагадав, що Шевченко живе не в монументах на київських і московських площах, і не в фальшивих дослідженнях сучасних шевченкознавців, а в — людських душах... Симоненко тривало входить в історію української літератури, як гідний нащадок Шевченка.

Не можна забути ще одну із творчих із групи Шестидесятників — велику поетесу Ліну Костенко — поклонниці Шевченку. У поезії „Кобзареві“, вона веде діалог перекликаючись із Шевченковими принципами і кредо: „Кобзарю! Знов до тебе я приходжу, бо ти для мене совість і закон. Прости, що я дрібницім тривожу твій вічний, твій глибокий сон. А може це і не зовсім дрібниці. Ти ж бачиш сам, які складні часи: Великі страуси, Перелом традиції. Пересмілення краси. І вічний рух — у всесвіт, у світі. Лише мотили з місією — ані руш... О, скільки стало в

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНС

Висліди конкурсу

Сьогодні хочу проголосити висліди союзного конкурсу писання есеїв і малювання афішів. Конкурс відбувся при кінці минулого року Тисячоліття Хрищення Руси-України. Темою есеїв і афішів була: „Яке значення має Тисячоліття України-Руси для мене?“

Перше місце — Галія Кузишнін — Школи Українознавства ОУА, „Самопоміч“, Нью Йорк; друге — Росіслав Мельник із „Рідної Школи“ св. Володимира Ольги — Вінніпег; третє місце — Таїса Когут із Української Середньої Школи „Непорочного Зачаття“ у Гемтреку, МІ.

Із групи ІІ: перше місце — Христина Яцьків із української катедральної школи св. Миколая — Чикаго; друге місце — Іліан Іванчук із рідної школи св. Вол. й Ольги — Вінніпег; третє місце — Марко Матла із „Рідної Школи“ — Лос Анджелес.

Першуні із І-ої групи за найкращі афіші: перше місце — Діана Юрчук із школи св. Івана Хрестителя у Нью-Йорку, Н. Дж.; друге місце — Соня Кулик із школи св. Софії у Міссіссага, Онтаріо; третє місце — Руслана Завдович із української катедральної школи св. Миколая в Чикаго.

Додатково до поданих вище крайових нагород ще будуть грамоти, призначення, грамоти для учнів за перше місце і друге місце у їхніх школах, також будуть грамоти призначення для шкіл, з яких виїшли першуні для учнів та шкіл за участь у конкурсі. Для змагунів із середньої школи, групи ІІІ, за перше і друге місце у їхніх школах будуть плякети.

Інші школи, які брали участь були: українська католицька школа св. Йосафата у Рочестері, Н. Й.; українська католицька школа св. Йосафата у Торонто; школа Джан Терес у Вінніпегу; „Рідна Школа“ в Чикаго і „Рідна Школа“ ім. Митрополита Іларіона у Монтреалі.

Есеї цих, які отримали нагороду, надрукують у „Свободі“, а афіші нагороджених цього літа будуть виставлені на Союзіш. Гра тують усім учням, що здобули такий великий успіх, а їхнім школам за це, що їх відповіли до цього приготували. Та й школам, що брали в цьому конкурсі участь теж належить призначення за їхнє зацікавлення справами молоді.

Андрій Воробець

крайовий координатор братської діяльності УНС

Група ІІІ — група для учнів середньої школи, які повинні були написати есеї, обмежуючись до мінімуму 500 слів;

Друга група — для учнів 7-ої — 8-ої клас (або 6-ої до 8-ої клас учнів рідної школи), де учасники повинні були написати есеї на мінімум 300 слів; і перша група — для учнів 4-ої — 6-ої клас (4-ої — 5-ої клас у рідній школі), які повинні були приготувати афіш даного розміру.

Кожний із повисших дев'ятьох першунів отримує безкоштовне перебування і оплату на табір свого вибору на Союзіш влітку цього року, державний бонд і грамоту.

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

РОВ'ЯЗАННЯ ПЛАСТУ

У вашому щільному щоденнику ч. 35 з 24-го лютого 1989 року, у вісті про „Заходи, щоб відновити Пласт і Просвіту“, подано агентством УІСЦ у Лондоні, наводиться історична неточність, яку слід виправити. Діяльність Пласту не була припинена, як там сказано,

з приходом в Україну сталінського терору. Організацію Української Молоді Пласту розв'язала польська поліція в Західній Україні, де він діяв, у вересні 1930 року.

Володимир Гнатківський

Нью Йорк, Н. Й.

ГОЛОВУ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО крайового комітету ЛІ Атвотера студенту Говардського університету примусити уступити членства в управі цього університету, в якому більшість студентів не негри. Студенти уважали, що настанова Атвотера до негрів негативна і що він не гідний займати таке становище в одному з найкращих негритянських університетів в ЗСА.

нашому столітті скалічених і безнадійних душ! Або: „Кобзарю мій! Поете мій високий! А як же ти поезію писав? — Я не писав. Я плакав і сміявся. Благословив і проклинав. Сказати правду, мало турбувався, як я при цьому збоку виглядав“. А там знову скажиться Ліна Костенко, улюбленому своєму поетові: „Кобзарю, знаєш, не легка епоха — оцей двадцятіи невгомонний вік. Завихрені безліч. Тиші — ані трохі. А страусам різним утрачаєш лік“. І вкінці цього вірша поетеса закликає своїх друзів — поетів, щоб вони, йдучи за Шевченковим могутнім духом, стали й свого духа, відкривалися у своїх творах глибокою мислі, гордим вольним словом, адже: „Тарас гранітний дивиться суворо: А ви тремте ваші голоси! Не пустослів'ям пишним та барвистим, не скаргами, не шепотом лелій, не криком не перестімом на місці, а заспівом в дорозі не легкій. Бо пам'ятайте, що на цій планеті, відколи лиш її створив Пан-Бог, ще не було епохи для поетів, але були поети для епох“.

А потім, з другої половини 1960 років, Ліна Костенко замовкла. Її друзі пішли за грати, з вона... — у вимушене „небуття“. Перестали друкувати її твори. Творчість її промовчувано, ніби такої поетеси ніколи й не було, наче одним раптовим рухом, — як сказав Горбаль, — і дісно, обрубано їй крила. Здавалось, жорстока рука окупанта покляла вже навіки край її творчому слову. Але ні. Враз, у 1979 році, чудом-дивом надруковано її роман у віршах п. з. „Маруся Чурай“. Поміж рядками цієї поетичної драми чітко проноситься відгомін Шевченкової любові до України. Поетеса охсамитовим ніжним крилом вторгає читача у саму глибину, у саму незвичайну красу України, коли всією душею висліває її перлину незвичайності: „Буває часом, сліпну від краси. Спінюю, не тямлю, що воно за диво, — оці степи, ці ліси, усе так гарно, чисто, незрадливо, усе є — дорога, явори, усе мов, все зветься Україна. Така краса, висока і нетлінна, що хоч спиниш і з Богом говори“. З непомітною виразністю відчувається тут подих ліричного Шевченкового слова.

(Закінчення буде)

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу

Метрополії Нью Йорку

запрошують Вас на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди

95-річчя Українського Народного Союзу

який відбудеться

в суботу, 1-го квітня 1989 р. Початок о год. 6-й веч.

в Українському Народному Домі, 140 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

— ЮВІЛЕЙНІ ПРОМОВИ І КОНЦЕРТОВА ПРОГРАМА —

Однієї вечірньої Зголошення з чеками виставленими на UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, просимо

вислати до 20-го березня 1989 р. на адресу:

UNA DISTRICT COMMITTEE c/o SELF RELIANCE ASSOCIATION

98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Даток: \$25.00

За посередництва ГЕНРІ МІХАЛЬСЬКОГО

УКРАЇНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ ПІСНІ І ТАНКУ

ОСЛАВ'ЯНИ

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ по ЗСА І КАНАДІ

що його спонзорую

Український Народний Союз і Комітет Українців Канади

МОНТРЕАЛЬ, Кве. — Середа, 29-го березня, 7:30 веч.
Plateau Hall, 3700 Calixa Lavalee

СИРАКУЗИ, Н. Й. — Четвер, 30-го березня, 7-ма веч.
Fowler H.S. Aud., 227 Magnolia Street

КЛІВЛЕНД, Огайо — П'ятниця, 31-го березня, 7:30 веч.
Brooklyn H.S. Aud., 9200 Biddulph Rd. — BROOKLYN

ВОРРЕН, Миш. — Субота, 1-го квітня, 7-ма веч.
Fitzgerald H.S. Aud., 23200 Ryan Rd. and 9 Mile Rd.

ЧИКАГО, Іл. — Неділя, 2-го квітня, 4-та по пол.
Lane Tech. H.S. Aud., Western Avenue and Addison Street

ПІТСБург, Па. — Середа, 5-го квітня, 8-ма веч.
Bellefield Annex, 315 S. Bellefield Avenue (Овкланд)

ВАШІНГТОН, Д. К. — Четвер, 6-го квітня, 7:30 веч.
Archbishop Carroll H.S. Aud., 4300 Harewood Rd. NE

ЮНІОН, Н. Дж. — П'ятниця, 7-го квітня, 7:30 веч.
Burnet Junior H.S. Aud., Caldwell Avenue and Morris Avenue

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Субота, 8-го квітня, 7-ма веч.
Northeast H.S. Aud., Cottman and Algon Street

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Неділя, 9-го квітня, 2:30 по пол.
Hunter College Aud., 695 Park Avenue

КЛІФТОН, Н. Дж. — Неділя, 9-го квітня, 7:30 веч.
Senior H.S. Aud., 333 Collax Avenue

КЕРГОНКСОН, Н. Й. — Вівторок, 11-го квітня, 7:30 веч.
Soyuzivka — Ukr. Nat'l Assoc. Estate, Foordmore Rd.

ПОТТСВІЛЛ, Па. — Середа, 12-го квітня, 7-ма веч.
Academic Center, 1501 Laurel

С. БАВНД БРУК, Н. Дж. — Четвер, 13-го квітня, 7:30 веч.
Дім Української Культури, 135 Davidson Avenue

ЙОНКЕРС, Н. Й. — П'ятниця, 14-го квітня, 7:30 веч.
Saunders H.S. Aud., 145 Palmer Rd.

БОСТОН, Масс. — Субота, 15-го квітня, 7:30 веч.
Kresge Aud. — MIT, (Cambridge), Mass. Avenue

ГАРТФІЛД, Конн. — Неділя, 16-го квітня, 3-тя по пол.
Bulkeley H.S. Aud., 300 Wethersfield Avenue

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Вівторок, 18-го квітня, 7:30 веч.
Eastridge H.S. Aud., 2350 E. Ridge Rd.

БАФФАЛО, Н. Й. — Середа, 19-го квітня, 7-ма веч.
McKinley H.S. Aud., 1500 Elmwood Avenue

ОШАВА, Онт. — Четвер, 20-го квітня, 7-ма веч.
St. George's Church Hall, 38 Jackson Avenue

ГЕМІЛТОН, Онт. — Субота, 22-го квітня, 7:30 веч.
Delta Secondary School, 1284 Maine St. E.

ТОРОНТО, Онт. — Неділя, 23-го квітня, 3-тя і 7-ма веч.
Convention Center Theatre, 255 Front Street W.

Академія св. Юра відзначила День Незалежності

Вшановуючи 71-шу річницю проголошення незалежності й 70-ту соборності України, Український Клуб при Академії св. Юра в Нью Йорку заініціював влаштування виставки архіву Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці.

У понеділок, 23-го січня ц.р., студенти Академії вислухали дві доповіді про події того часу й мали змогу оглянути архів, знімки, листи, вірзики з газет, пранори та деяку зброю Українських Січових Стрільців, частину з яких перевезено з Відня і Мюнхену. Потім учні почули коротке слово Осипа Труша з Головної Управи ОБВУА, що влаштувала ту виставку. Члени Українського Клубу лишилися ще на дискусію з ним про славних УСС-ів. Ми довідалися, що Українські Січові Стрільці здобу-

Доповідає Г. Кузишин

ли велику славу в боях проти російських військ в Карпатах, спеціально на горі

Маківці, яка стала символом для всіх українців. Деякі назви з гасла УСС-ів перебрала організація молоді Плат. На оселі „Вовча Тропа“ в Іст Честам, Н. Й., далеко в лісі стоїть березовий хрест в честь тих стрільців, які згинув на Маківці.

Я була досить заскочена, коли довідалася, що деякі жінки також брали участь у війську. Жінки не тільки займалися раненими вояками, а й самі брали участь у стрілянні у ворога. Оленою з таких жінок була Оля Підвиноцька, яка відважно обороняла фронт.

Ця цікава виставка показала нам одну частину історії, коли багато синів України згинув здобуваючи волю.

Галія Кузишин
учениця 11 кл.
Академії св. Юра

Загальні збори кредитівки

„Самопоміч“ в Нью Йорку

Загальні збори кредитівки „Самопоміч“ в Нью Йорку, що відбудеться 19-го березня ц.р. будуть, як були завжди в минулому, в центрі уваги нашої громади. Це тим більше, що на них часто відбувалися драматичні події у зв'язку із намаганнями деяких партійних діячів захопити цю найбільш кредитівку у свої руки, згідно з практикою опанувати, головну фінансову установу.

Цю фінансову установу створили в 1951 році група українських банківців та кооператорів. Згідно з кооперативною традицією Дирекція завжди старалася стояти на широкій громадській базі і відмежовувала себе від міжпартійних спорів в громаді. Завдяки тому кредитівка розвивалася економічно дуже успішно і сьогодні є поважною фінансовою установою з майном 155 міль. дол.

Саме цей буйний розвиток кредитівки став і все ще залишився предметом великого зацікавлення партійних діячів. Досвід минулого

підказує, що й на цих зборах можна сподіватися різних несподіванок у формі спроби перебрати цю установу. Члени кредитівки повинні бути приготовані і подбати, щоб до проводу були обрані громадяни, які є об'єктами довіри та вір'я. Особи, які є поважно заангажовані в будь-якій політично-партійній діяльності, не повинні входити до проводу фінансової установи. Вона повинна зберегти добру традицію і стояти осторонь всяких партійно-політичних міжособисті. Тільки за таких умов фінансова установка має перспективи розвитку.

Рівнож дуже важливо і доцільно вибирати молодих людей, які мають закінчені студії в тій діяльності, працюють в американських фінансових установах. Це вже з успіхом зробили раніше наші кредитівки в Чикаго, Дітроїті, Філадельфії, Рочестері та інших містах.

Р. Б.

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

ДЕНТИСТ

приймає за попереднім телефонічним домовленням

30 East 40th Street, Suite 706
Manhattan, New York, 10016
Tel. 212-697-8178

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додів

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ“

КЕРГОНКСОН, Н. Й.

відбудуться 2-го КВІТНЯ 1989 року в НЕДІЛЮ

після Святої Літургії, о год. 12:30 по обіді.

Збори виберуть 2-ох членів до дирекції і одного члена до Кредитового Комітету.

Присутність членів обов'язкова, а жителів околиці сердечно запрошуємо.

ДІРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

Новини

в УААУП

М. Диміцький отримав нагороду від Департаменту хліборобства ЗСА. Диміцький працював над тим, щоб з „поживи“ усунути токсичні консервувачі середники і на їх місце впровадити не-токсичні середники.

І. Ратич, професор і директор студій у відділі германістики в університеті Ратгерс, дістала від амбасадора Федеральної Республіки Німеччини нагороду за її працю в ділянці німецько-американських культурних стосунків.

М. Степаненко відновив свою працю в Інституті міжнародних студій в Монтерей, Каліфорнія. Недавно українська громада святкувала його ювілей сімдесятиліття народження та п'ятидесятиліття педагогічної і громадсько-політичної діяльності.

Пожертви і доходи з інвестицій Наукового Фонду Українсько-Американської Асоціації Університетських Професорів за 1988 рік були такі: пожертви — 612 дол.; дивіденди — 2,077 дол.; відсотки — 200 дол.; разом — 2,889 дол.; адміністрація НФ не коштує майже нічого. НФ в першу чергу підтримує публікацію наукових праць з українознавства в англійській мові. За допомогою треба писати до директора НФ. Директор НФ висилає працю для оцінки тоді робить рекомендації Управі НФ.

TRADITIONAL
UKRAINIAN
COOKERY

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY
by Savella Stechishin
(Handling and postage charges
included) — \$20.00.
New Jersey residents
add 6% sales tax.

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
бл. п. ЙОСИФА ГІРНЯКА

КОРИФЕЯ ТЕАТРУ „БЕРЕЗІЛЬ“

складаємо 25.00 дол. на фонд „Тисячоріччя Хреста“

ОКСАНА І ЛЕВ ШУРИ

Поминання Служба Божа відправлена в Соборі св. Софії в Римі.

У ПЕРШУ ТЯЖКУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ МОЄЇ ДРУЖИНИ

бл. п. ДАРІ МЕГІК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

у ЧЕТВЕР, 23-го БЕРЕЗНЯ 1989 року о год. 9-й ранок,
в катедральному храмі Непорочного Зачаття,
при Френклін вулиці у Філадельфії

ПЕТРО МЕГІК — муж
ЄВГЕНІЯ ЛЕВИЦЬКА зі сином
д-ром МИРОНОМ ЛЕВИЦЬКИМ
близька і дальша Родина в діаспорі й Україні.

У СЬОМУ БОЛЮЧОМУ РІЧНИЦЮ

відходу у Господню Вічність

св. п.

інж. ДМИТРА КУЗИКА
ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ
ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

в ПОНЕДІЛОК, 13-го БЕРЕЗНЯ, 1989 р.

у соборі св. Софії в Римі

у каплиці оо. Студитів у Кастельгандольфо

у храмі Препорочної Діви Марії в Лурді

у церкві оо. Студитів у Вудстоку (Канада)

у церкві св. свцм. Йосафата у Трентоні

(о год. 8-й ранку).

Приятелів і знайомих прохасмо згадати ПОКІЙНОГО
у своїх молитвах.

Дружина — ДАРІЯ
зі Синами і Родиною

Ділимось сумною вісткою з Друзями, Приятелями
і Знайомими, що у вівторок, 7-го березня 1989 р.
в місті Рочестер, Н. Й. після довгої і тяжкої недуги
з волі Всевисшнього відійшла у Вічність

бл. п.

ЕВДОКІЯ ОЛЕКСІЙОВНА
ОНОШКО

Залишилися у глибокому смутку:

Муж — ЮРІЙ

дочка — ЛІДІЯ з мужем ЯКОВОМ КОБІНСЬКИМ

син — АНАТОЛІЙ з дружиною ЛЮБОЮ

внуки — ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ

НАТАЛІЯ

МИРОН та

ВІКТОР

правнуки — КЕРРІ

ТАНЕЧКА і

ІВАСИК

ПАНАХИДА відбудеться у четвер, 9-го березня 1989 р., о
о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Paul W. Harris.

ЧИН ПОХОРОНУ відбудеться у п'ятницю, 10-го березня
1989 р. о год. 7-й веч. в УАПЦ св. Похроби 3176 St. Paul
Blvd. Рочестер, Н. Й.

Тлінні Останки будуть перевезені 11-го березня, о год.
11:30 на український православний цвинтар св. Андрія в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимось сумною вісткою
з Родиною. Приятелями і Знайомими,
що в середу, 8-го березня 1989 р. відійшла у Вічність
на 84-му році життя
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА та БРАТОВА

бл. п.

МАРІЯ ОЛИНЕЦЬ

ПАНАХИДА — четвер, 9-го березня і ПАРАСТАС у п'ят-
ницю, 10-го березня 1989 р. о год. 7:30 веч. в похоронному
заведенні Hess-Miller, 64-19 Metropolitan Avenue, Middle
Village, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 11-го березня 1989 р.
о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Нью Йорку, а опісля на
цвинтар св. Духа, Hempstead, N.Y.

Горем прибиті:

доньки —

ЛІДІЯ ЗАКРЕВСЬКА з мужем АНДРІЄМ
МАРІЯ ПІДЛУСЬКА з сином АДРІАНОМ
і з донькою ЛІДОЮ

сини —

ОЛЕКСАНДЕР з дружиною МАРТОЮ
з сином ЄВГЕНОМ і з донькою АДРІАНОЮ
РОМАН з дружиною МАРІЄЮ з сином
АНДРІЄМ і донькою НАТАЛІЄЮ

сестри —

ЯРОСЛАВА ШАБАТУРА з Родиною
ОЛЬГА СТРОЧАН з Родиною
ЄВГЕНІЯ з Родиною в Польщі
Братова — КЛІВІДІЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА
з Родиною

брати —

ВОЛОДИМИР ЧОРНОДОЛЬСЬКИЙ
з Родиною

ПЕТРО з Родиною в Україні

колишня опікуна — НІНА ГРИБІНКО
з Родиною

та близька і дальша Родина в Америці,
Україні і Польщі

Перший раз в Америці!

Дзюба і колеги у Філадельфії!

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

ІВАН ДЗЮБА, відомий літературний критик

МИКОЛА ЖУЛИНСЬКИЙ, літературознавець

РАЙСА ІВАНОВА, історик

ІГОР РИМАРУК, поет

УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

700 Cedar Road
Philadelphia, Pa.
215 663-1166

НЕДІЛЯ, 19 БЕРЕЗНЯ, 3:00 по полудні

Одночасно Виставка!

СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО З УКРАЇНИ

У ВІВТОРОК, 7-ГО БЕРЕЗНЯ, китайські власті запровадили у столиці Тибету Лхазі військовий стан. Наказ про це вийшов після тривалих заворушень, що тривають там. Згідно з повідомленням урядового пресового агентства Г'єнгуа, під час зустрів між демонстрантами-тибетцями і міліцією були вбиті 12 і поранені понад 100 осіб. Не виключено, що жертв було значно більше, але точних даних дізнатися неможливо, бо Лхазі закрита для західних журналістів.

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА. НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНИ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ Я НЕВИННИЙ. НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND
P.O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

У п'ятницю, 17-го лютого, у парафіальному осередку відбулося офіційне відзначення 80-ліття проф. В. Янева, відомого науковця і організатора наукової роботи, довголітнього ректора УВУ, який своєю діяльністю впродовж майже 40 років був пов'язаний з Мюнхенською нашою громадою і її національним, культурним і науковим життям. Організаторами цієї зустрічі з Ювілятом — у вужчому колі, за запрошеннями — були наші три надлюдські установи — ЦПУЕН, НТШ і УВУ.

Вечір відкриває голова ЦПУЕН мгр Антін Мельник, який привітав Ювілята, святочно зібрану громаду і хористів, згадав про окремі вечір 14-го грудня, коли він привітав проф. В. Янева і вшанував почесним членством ЦПУЕН і окремою грамотою. Однак відчувалося, що громада і зокрема установи, в яких співдіяв Ювілят, повинні також прилюдно вшанувати Ювілята, як відомого науковця і організатора наукового життя, в тому числі довголітнього голову УХР.

Вшанували проф. В. Янева з 80-літтям

З рамени УВУ привітав Ювілята дідусь ректор проф. Т. Б. Цюцюра, передаючи одночасно привіт від сенату, професорів і співробітників УВУ. Він наголосив, що Ювілят своєю працею в багатьох напрямках зробив багато у своєму житті, в тому ж і в літературі. Доповідач згадав, що знав проф. В. Янева ще з Львова, як студентського діяча, а по війні — як молодого науковця, який приїхав до об'єднання студентів у Німеччині і тим самим до вдергання Цесу-С-у. Був рівнозначним активності Ювілята як наукового секретаря НТШ, професора УВУ, а від 1968 року — ректора. Проф. Б. Цюцюра як правдиво вказав, що може найбільшим досягненням проф. Янева було саме те, що УВУ дістав повне визнання в 1987 році від Баварського уряду.

Проф. Б. Т. Цюцюра згадав, що УВУ, УТГІ і НТШ, об'єднані в Домі Науки, відзначили ювілей окремих засіданнях кураторів, на якому був присутній мін. праці і соціального порядку д-р Г. Глюк, який особисто привітав Ювілята, а також усі учасники цієї зустрічі. Ректор Цюцюра привітав ще Ювілята від історичного Т-ва та від проф. Л. Винара.

Привітання від НТШ вголосив проф. А. Фіголь, ректор УТГІ. Доповідач накреслив діяльність НТШ в Європі у 115-ліття існування та осередків НТШ в ЗСА і Канаді, і вказав, що НТШ дало в останніх 40 роках великий вклад в нашу наукову діяльність як видавничу установу, і що в цьому, крім проф. В. Кубійовича, є також заслуга проф. В. Янева як довголітнього наукового секретаря, а також і

д-р С. Янів — дружини Ювілята.

Проф. А. Фіголь згадав про родину Ювілята, що проф. В. Янів виступав у педагогічній родині, що батько Осип був проф. Академічної гімназії у Львові, з якої вийшло багато наших чільних людей, що родина матері (з Бельських) також з учителів і що це мало згодом вплив на вибір кар'єри Ювілята, який пішов по педагогічному шляху. Проф. В. Янів від 1947 року був працівником НТШ в Сарселі, пройшов усі шаблі від наукового секретаря, секретаря філософсько-історичної секції до заступника голови і голови НТШ і що Ювілят є тепер одним із трьох почесних членів НТШ.

Проф. А. Фіголь наголосив, зокрема, Наукові конференції, що їх організував Ювілят в 1952 — 1963 роках, та про зрештовані ним Наукові збірники в серії видань НТШ, а також послідовний перелік гасел до Енциклопедії, які опрацював Ювілят.

В далішній частині програми ввечера координатором був мгр В. Ленник, який заповів місцеву частину програми, що її започаткувала Тая Шарко, яка виконала Сонату ІІ-Дур Д. Бортнянського.

Святочне лядвацію Ювілятові дав мгр Мирослав Антохій, який у привітанні до проф. А. Фіголя старався дати у загальному характері творчості Ювілята. Доповідач обмежився до тематичної характеристики творчості Ювілята, яку представили цілим рядом тем: Янів і студентський рух; Янів як поет і літературознавець; як політик і психолог; як історик і соціолог; як літератур і мистецтвознавець. Деякі теми є дещо ширші: Янів і УВУ;

Янів і НТШ; Янів і УКУ, УБНТ і т.д. В якій мірі, звичайно, відтворюють портрет Ювілята самі праці, а найкраще остання збірка поезій "Життя", яка дає психологічний автопортрет.

Окремі вірші Ювілята окреслені музичною оздобою вже давніше і мали своїх виконавців, і однією такою точкою минулого було відтворення "Отчуження" з платівки у виконанні відомого нашого співака поет. Кліма Чічко-Андрієнка, що була награна в Німеччині в 60-их роках.

Мгр В. Ленник заповів далішню частину програми, яку підготував відомий диригент Кшиштоф Елік (д-р Е. Пшебиндовський).

Першою точкою був дует родини Фігте, що виконала Сонату С-Дур Генделя, а потім хор відповідав, "Сотвори, Господи, многа літа" в обробці диригента та "Аве Верум" (лат. мовою) з музики В. А. Моцарта. Після "Многочліття" д-р Е. Пшебиндовський привітав Ювілята з 80-літтям як свого професора.

Мгр В. Ленник, як координатор подякував хористам за добре виконання і заповів далішню частину програми, в якій Г. Шепко художньо пророблювала з творів Ювілята поему "Розкі" та уривок з поеми "Вальс".

Серед далішніх привітань був привіт гостя з України Б. Ребрика, що поділяв патріотизм серед еміграції і висловив надію, що при

перемінах, які заходять в Україну, "народ матиме змогу прочитати і оцінити те, що Ви зробили і внесли в літературу". Б. Ребрик побажав Ювілятові доброго здоров'я і творчої енергії.

Як колегу привітав Ювілята проф. Ю. Бойко, який згадав, що на протязі десятиліть у них було багато спільного, що посприяло їхній діяльності; що він був тим, що підтримував Ювілята в його наукових змаганнях; він сказав, що деколи і поділяв проф. В. Янева в його далішній діяльності. Бо "він знайшов свій далішній твердий шлях у науці", і що "він його вчлив промислював своєю твердою настановою, мужністю і наполегливістю у виконуваних задань". Проф. Бойко привітав Ювілята від т-ва письменників "Слово" і від Академії Наук в Нью Йорку.

В кінці виступив сам Ювілят, який подякував організаторам ввечера, зокрема промовцям, що його вітали, та отям, що були представниками в імені влади, диригентів і хористам та всім присутнім.

На кінець хор виконав в музичному супроводі "Молитву" Л. в. Бетговена та студентський гимн "Г'єндеаус". По офіційній частині відбулося прийняття учасників, на якому в дружній розмові, при каві і вині, продовжувалися дружні взаємини і знайомства між хористами і музикантами-баварцями та українськими-гостями Ювілята і організаторів.

Б. К.

ДОПОВНЕННЯ

У "Свободі" ч. 31 з 17-го лютого, до повідомлення "Появилася історія України на відеокасетах" слід додати імена співробітників, а саме: д-ра Михайла Лози, Ірини Лаврівської, Роксолани Пікас і д-р Олександри Правас, як рівнож. декана Марія Струця як співавтора відеокасети з приводу 1000-ліття Хрищеня України.

Ніля Стецьків.

ПОМИЛКА

В "Свободі" ч. 42 з 7-го березня на другій сторінці вгорі другий абзац у статті "Дискусія..." треба читати: "Якщо закон гуманний і справедливий, то він повинен виходити з того, що вартість одного людського життя може порівнюватися до вартості іншого людського життя..." — Ред.

ARKA Company
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, квіточки.

BUSINESS SERVICE

КРАМНИЦЯ

"ICON"

продає:
ІКОНИ, КОРАЛІ,
ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ,
направляє:
ГОДИННИКИ І ЗОПОРТІ РЕЧІ.
Маємо РАДІО, ВІДЕО
на УКРАЇНУ
230 E. 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-3488
140 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 533-1379

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговує ЦИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавен
Брукс і перенесенням тіл
в Останків з різних країн
світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS

ВИБРАЄМО НА ЗАМОВЛЕН-
НЯ ТА ВИМОНТУЄМО НАЙ-
КРАЩОЇ ЯКОСТІ
ПАМ'ЯТНИКИ

в околиці Нью Йорку, включно-
чи центри: св. Духа в Гамптон-
бурі, Н. Я., св. Андрія в Банд
Брукс, Н. Дж., Пам'ять Буш в Кер-
гонсоні та Глен Спей, Н. Я.
Ми пропонуємо особисті послуги
та поради у Вашому домі.
За домовленою представником
слід телефонувати

ІВАН HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BONDIAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523

UKRAINIAN NATIONAL

FUNERAL SERVICE

Управа Українського
Національного Центру-
Пам'ятника та мавзолею
полагоджує всі справи
пов'язані з похороном і по-
хованнями в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК ДЛЯ

★ ВАКАЦІЙ ★
★ І ★
★ СВЯТКУВАНЬ ★

Прекрасне місце
на весілля, з'їзди, родинні
зустрічі, ювілей, чи
тільки для вечері при
романтичному освітленні

★
★
★

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
РІЗНИХ СМАЧНИХ
ХАРЧІВ

★
★
★

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foondmore Road Kerkhson, New York 12446
914-626-5641

Intours Corporation

Ukraine

**ЧАРТЕРОВАНІ ВИЛІТИ ПРЯМО
З ТОРОНТО ДО КИЄВА!**

На підставі цього — Інтуристська Корпорація подає різні, дбайливо приготувані, цікаві екскурсії Прекрасна нагода відвідати своїх рідних та друзів!

ТУРА 'А' 15 ДЕННА ПОЇЗДКА		ТУРА 'В' 15 ДЕННА ПОЇЗДКА	
КИЇВ	1 ДЕНЬ	КИЇВ	1 ДЕНЬ
ЧЕРНІВЦІ	9 ДНІВ	ЛВІВ	9 ДНІВ
КИЇВ	3 ДНІ	КИЇВ	3 ДНІ

ТУРА 'Б' 15 ДЕННА ПОЇЗДКА		ТУРА 'Г' 15 ДЕННА ПОЇЗДКА	
КИЇВ	1 ДЕНЬ	КИЇВ	5 ДНІВ
ТЕРНОПІЛЬ	9 ДНІВ	ЗАПОРІЖЖЯ	3 ДНІ
КИЇВ	3 ДНІ	ОДЕСА	3 ДНІ
		ЛВІВ	4 ДНІ

ДАТИ ВИЛІТІ І ЗВОРОТНІ КОШТИ ПРЯМО З ТОРОНТО ДО КИЄВА

Дата виліту з Торонто	Приліт до Торонто	Всі включаючи кошти			
		Поїздка 'А'	Поїздка 'Б'	Поїздка 'В'	Поїздка 'Г'
14 травня	28 травня	\$2395.00	\$2345.00	\$2395.00	\$2495.00
28 травня	11 червня	\$2450.00	\$2395.00	\$2450.00	\$2550.00
11 червня	25 червня	\$2450.00	\$2395.00	\$2450.00	\$2550.00
25 червня	9 липня	\$2560.00	\$2520.00	\$2560.00	\$2660.00
9 липня	23 липня	\$2560.00	\$2520.00	\$2560.00	\$2660.00
23 липня	6 серпня	\$2560.00	\$2520.00	\$2560.00	\$2660.00
6 серпня	20 серпня	\$2560.00	\$2520.00	\$2560.00	\$2660.00
20 серпня	3 вересня	\$2450.00	\$2395.00	\$2450.00	\$2550.00
3 вересня	17 вересня	\$2450.00	\$2395.00	\$2450.00	\$2550.00
17 вересня	1 жовтня	\$2395.00	\$2445.00	\$2395.00	\$2495.00

- До вищезгаданих сум, входить оплата літ з Торонто і назад до Торонто
- Іжа (сніданок і обід)
- Всі екскурсії по Україні
- Один візит в театр
- До сто (100) фунтів перевозу багажу, на одну особу
- Нічліг в готелі

З приводу оплати літаком від вашого міста до Торонто та резервацію задзвоніть до свого агента подорожі. За іншими відвідками та брошуркою про вище згадані тури дзвоніть безкоштовно 1-800-268-1785 (тільки в Канаді).

Intours Corporation
1013 Bloor Street, West
Toronto, Ont., Canada M6H 1M1

АЕРОФЛОТ
Telephone (416) 537-2168
Telex 06-218557
Watts Line Canada 800-268-1785
Fax 416-537-1627

Фінанси...

(Закінчення зі стор. 1)

б. якби число членів було лише подвійне. І це саме із УНСоюзом. На скільки можна б посилити діяльність і допомогу українським цілям, маючи ще більше забезпечених і то з рядів молодшого громадянства".

С. Качарай заторкнув незвичайно пекучу проблему і нам приємно, що у ній ми згодні і що саме людина професійна, із рядів того на стільки молодшого від нас покоління має такий громадський підхід до того питання.

Але того можна сподіватися, знаючи, що він вже сім років віддає своє знання і час для такої української установи, як "Самопоміч", і що він маючи вищі студії і довголітню практику у своєму званні, замінює спокійну працю в добрій американській фірмі на те, щоб звернути цілу увагу в першу чергу на фінансові проблеми української спільноти так поодиноких осіб, як і установ.

НАДІЄМОСЯ, ЩО ЙОГО ВИБІР БУВ ПРАВИЛЬНИЙ І ЩО УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА ЗУМІЄ ЙОГО ОЦІНИТИ. ДОБРЕ РОБИТЬ УН СОЮЗ, ЩО АНГАЖУЄ НАШИХ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПРАЦІ, ОСОБЛИВО ТАКИХ, ЯКІ ДОРОЖАЮТЬ СТАНОМ НАШОГО ПОСІДАННЯ. Н.С. КАЧАРАЙ Є ТАКИМ ПРОФЕСІОНАЛІСТОМ,

ДИТЯЧА ЗАБАВА

Нью Йорк. — Тут в неділю, 12-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні в залі школи св. Юра, 215 Схід 6-та вулиця, Пластова станиця і гурток Пластпрату влаштували дитячу костюмову забаву. На забаві пластова новостворена казка "Жучок-Шербачок" на підставі поеми для дітей пера Леоніда полтави. Забавою провадять новачки сестрички і братчики, вступ по 4 дол. для дорослих і 1 дол. для дітей, а смачний буфет у зарілі гуртка Пластпрату.

*****
Прймається оголошення
**СВЯТОЧНИХ
ВЕЛИКОДНІХ
ПОБАЖАНЬ
у „Свободі”**
*****

Адміністрація „СВОБОДИ” запрошує Вшанованих Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні бажання у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдаліш завітний світ.

Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00
1 цаль через 2 шпальти	10.00
2 цалі через 2 шпальти	20.00
3 цалі через 2 шпальти	30.00
4 цалі через 2 шпальти	40.00
5 цалів через 2 шпальти	50.00
6 цалів через 2 шпальти	60.00

та в інших розмірах

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
до 15-го березня 1989 р. за новим стилем,
до 15-го квітня 1989 р. за старим стилем.
Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилаються до:
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

„Нема на світі...”

(Закінчення зі стор. 2)

Мені ж, мій Боже, на землі
Подай любов, сердечний рай
І більш нічого не давай.

Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі...

Ось і все чого Шевченко просив Бога для себе...

Щоб настав момент тріумфу, треба, на думку поета, відгородити націю, вишдти чорну, сукровату кров із національного організму й налити в його жили свіжої, святої козацької крові. А це можна доклати чистим серцем, братолобем, єдиним слізом та горючою молитвою до Бога. Він закликає: „Любіться, брати мої, свою Україну любіть, і за неї безтанну Господа моїть!”

Такий історичний момент у переконанні поета мусить наступити. Це станеться, коли —
Дніпро понесе з України
Кров ворожу, оттоді я
І ліси і гори, все покину і
полину
До самого Бога молитися...

А до тієї хвилини поет „не знаєме Бога”, тобто

Його душа після смерті не з'єднається зараз із Абсолютним Духом, з Всевишнім, але залишиться зі своїм страдальним народом і ширитиме над ланами широкими і дніпровими кручами, аж до часу визволення.

Ця готовість залишитися після смерті зі своїм народом у час його найтяжчого лихоліття — це найвища й найшляхетніша жертва, яку людина може скласти на вівтарі любові батьківщини й земляків.

Такою людинаюмою бути тільки Тарас Шевченко наш геній і пророк, дух якого визначив нам шлях нашого історичного буття до кінця існування дотеперішнього світу.

БРАК ЧАСТКИ „НЕ” МІНЯЄ СЕНС

У статті С. Жекецького п. з. „Афганістан — розвіяні мрії Москви” („Свобода” ч. 38, 31-го березня ц.р.) треба читати: „Біля 1983 року було ясно найвищою командування, що стратегія великих наступів себе не виправдала”. — Ред.